

1987, 15. června – Sdělení VONS č. 657 „Politické nápisy na zdi“ o trestním stíhání Ireneje Ďuríka, Róberta Steindla a Pavola Urbana pro trestný čin výtržnictví za napsání protikomunistických hesel na zdi budovy MNV a kostela v Bratislavě-Podunajských Biskupcích.

U Obvodního soudu v Bratislavě 2,¹ jehož senátu předsedá JUDr. Peter Hatala, má být projednávána trestní věc tří mladistvých, kteří jsou stíháni pro trestný čin výtržnictví podle § 202 odst. 1 trestního zákona, takže jim hrozí trest odnětí svobody do jednoho roku.

Robert² Steindl, nar. 12. 4. 1969, dělník, bytem ul. Sovietskej armády 17, Bratislava, Irenej Ďurik,³ nar. 2. 6. 1969, dělník, bytem Orenburská 12, Bratislava, a Pavol Urban, nar. 30. 5. 1969, ošetřovatel koní, bytem ul. Sovietskej armády 35, Bratislava, se měli tohoto trestného činu dopustit dne 1. února 1987 (v té době byli všichni tři mladiství) tím, že na zeď budovy MNV v Bratislavě – Podunajských Biskupcích⁴ a na zeď kostela v téže obci napsali tato hesla:

Skorumpovaná ČSSR – Preč s červenými kapitalistami – Preč s komunistami.⁵

Po zahájení trestního řízení byli všichni několik týdnů ve vazbě, nyní jsou stíháni na svobodě.

Psaní nápisů na zeď v nepatrné míře poškozují cizí majetek a může být shledáno přestupkem. Je však nepochybné, že trestní stíhání je v tomto případě vedeno ne proto, že tři mladiství dělníci nápisy zhotovili, ale výhradně pro politický obsah nápisů. Kvalifikovat tento skutek jako trestný čin výtržnictví je absurdní, protože obsah nápisů není možno označit za hrubou neslušnost nebo výtržnost ve smyslu ustanovení § 202 trestního zákona. Ve smyslu platného zákona je totiž hrubou neslušností jen hrubé porušení morálky a výtržností hrubé porušení, zpravidla násilné, veřejného klidu a pořádku. Trestní stíhání tří mladých bratislavských občanů je navíc potlačováním svobody slova. Perzekucemi

je snad možno tyto mladé lidi umlčet, protiprávní a protispolečenský charakter těchto represí je však zřejmý.⁶

Informace o Chartě 77, r. 10, 1987, č. 9, s. 8.

POZNÁMKY

- ¹ Správně Obvodní soud Bratislava 1.
- ² Správně Róbert.
- ³ Správně Ďurík.
- ⁴ Bratislavská čtvrť se přesně jmenuje Podunajské Biskupice.
- ⁵ Na Pavola Urbana byl veden v souvislosti s výskytem „protistátních písemností“ osobní svazek pod krycím jménem „Chovatel“, reg. č. 36215, arch. č. SR-87024, který je dnes uložen in: Archiv ÚPN, f. KS ZNB ŠtB Bratislava, Zvázky rozpracovaných osob. Nedochovala se ovšem dokumentační složka, byť i ta měla být po zdokumentování trestné činnosti uložena na pět let spolu se spisem do Statisticko-evidenčního odboru XII. správy SNB.

Podle návrhu staršího referenta 4. oddělení II. odboru Správy ŠtB Bratislava npor. Břetislava Štalmacha na založení tohoto svazku a plánu na rozpracování akce Chovatel z 2. 3. 1987 byly podle oznámení předsedy MNV Podunajské Biskupice z 2. 2. 1987 tyto nápisy („Preč s komunistami, skorumpované ČSSR, preč s červenými kapitalistami“) umístěny na zdech budovy Místního národního výboru v Podunajských Biskupicích a prodej Odevy a Otex. Ďurík, Steindl a Urban nápisy vyhotovili hůlkovým písmem bílou latexovou barvou. Velikost nápisů byla 4,6–13 m, velikost písmen 25–50 cm. Mladíci na místě nechali uzávěr od plechovky a štětec. Po zatčení se k činu přiznali, za iniciátora a pisatele byl zprávou označen Pavol Urban. Jako důvod napsání nápisů podle zprávy „*uviedli nenávisť k socialistickému zriadeniu v ČSSR, členom strany, ktorí sa podľa nich obohacujú na úkor spoločnosti a berú neúmerne vysoké platy*“. Steindl měl u výsledku prohlásit, že „*medzi robotníkmi na ich pracoviskách sa hovorí o tom, že vedúci tajomník ÚVKSSZ mal prohlásiť, že v Československu je potrebné vymeniť vládu, pretože táto je skorumpovaná*“. V návrhu npor. Břetislava Štalmacha na uložení svazku z 24. 4. 1987 bylo uvedeno, že nápisy byly umístěny také na „*iné miesta v okolí ul. Sovietských vojakov v Podunajských Biskupiciach*“.
- ⁶ O vývoji případu informovalo souhrnné sdělení VONS č. 713, dokument č. 716, z 10. 12. 1987. V tomto sdělení je uvedeno: „*Později byli odsouzeni k několika měsíčním podmíněným trestům. Podrobnosti nám nejsou známy, protože odsouzení si nepřejí, aby je VONS dále hájil.*“ Souhrnné sdělení VONS č. 860, dokument č. 864, z 10. 12. 1988 obsahuje informaci, že se na Ďuríka a Steindla vztahuje amnestie prezidenta republiky z 27. 10. 1988.